

ПЕДАГОГІЧНІ ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ І КОМП'ЮТЕРНОЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНО- ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Фатьянова Тетяна Олександрівна

здобувачка II (магістерського) рівня вищої освіти
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Бердянський державний педагогічний університет, Україна

Науковий керівник: Качерова Ольга Георгіївна

ORCID ID: 0000-0003-3263-561X

старший викладач кафедри початкової освіти
Бердянський державний педагогічний університет, Україна

Кінець ХХ-го – початок ХХІ-го століття характеризуються швидкою інформатизацією суспільства. Від рівня розвитку суспільства на пряму залежить рівень розвитку системи освіти, тому сучасність ставить перед системою освіти нові вимоги, пов'язані з виробленням нових підходів у навчанні в умовах масової інформатизації освітнього процесу. Якісна реалізація поставлених завдань потребує широкого впровадження в освітній процес комп'ютерно-орієнтованих систем навчання, що базуються на комп'ютерній підтримці навчально-пізнавальної діяльності.

Комп'ютер, як ми всі знаємо і це не є секрет, суттєво розширює можливості представлення навчальної інформації. Застосування графіки, звуку, кольору, мультиплікації, всіх сучасних засобів відеотехніки дозволяє передати в реальному часі демонстрований предмет чи явище.

Використання комп'ютера у навчальній і позаурочній діяльності школи набуває все більш природного характеру. Також, слід відмітити, що він є одним з ефективним засобом підвищення мотивації, відповідає одному з основних принципів навчання такому, як диференціації та індивідуалізації, створює сприятливий емоційний фон, розвиває творчі здібності тощо. Все перелічене відповідає вже не новому поняттю в освіті, як педагогічні програмні засоби [4].

Педагогічні програмні засоби (ППЗ) – пакети прикладних програм, призначені для вирішення різних завдань навчання: формування знань, умінь і навичок, контролю якості засвоєння, узагальнення і систематизації знань.

Вони є сучасним високоефективним засобом навчання, розроблені з метою полегшення процесу сприйняття матеріалу учнем. Реалізація вказаного можлива за рахунок подачі інформації у вигляді гри, що є провідним видом діяльності в Новій українській школі, з використанням малюнків, відео, аудіо, анімацій тощо. Також педагогічні програмні засоби створені з метою полегшення роботи вчителя. Сам засіб навчання легко змінюється, його просто доповнювати, легко розповсюджувати [1].

Сьогодні вже створено і продовжують створюватися безліч педагогічних програмних засобів, які відрізняються між собою. Нині ще не має однієї затвердженої класифікації засобів, але в літературі можна зустріти різноманітні типи їх класифікацій. Найбільшого поширення на сьогодні набули ППЗ, які забезпечують безпосередню взаємодію з учнем. Основна увага спрямована на класифікацію саме

цих навчальних засобів. Найчастіше виділяють такі їх типи:

- тренувальні;
- наставницькі;
- імітаційно-моделюючі [3].

Крім того, як окремі типи виділяють такі ППЗ:

- ігрові;
- тестуючі;
- опитувальні (їх називають інколи програмними).

Всі педагогічні програмні засоби відрізняються один від одного, але найчастіше вони мають такі складові:

- меню програми, яке відображає зміст матеріалу або надає доступ до його основних можливостей;
- гіпертекстова система передачі між блоками навчального або довідкового матеріалу;
- пошукова система для швидкого переходу до відповідного блока навчального матеріалу [2].

Однією з головних переваг ППЗ є швидкий зворотний зв'язок між користувачем і засобами інформаційно-комунікаційних технологій, який забезпечує реалізацію діалогу між учнем і програмним навчальним середовищем - інтерактивність програмного засобу. Завдяки використанню педагогічних програмних засобів, освітній процес здійснюється в оптимальному темпі, який найбільше сприятливий для здобувачів початкової освіти. Саме ця перевага дозволяє використовувати ППЗ під час дистанційного навчання, що є надзвичайно актуальним на сьогодні [3].

Виходячи з високого попиту та широкого використання в початковій школі педагогічних програмних засобів до них висунуто ряд основних вимог:

- високий рівень створення ІТ забезпечення з використанням сучасних ІТ-технологій;
- відповідність міжнародним стандартам;
- відповідність навчальним програмам, що затверджені Міністерством освіти і науки України;
- обсяг змісту навчального матеріалу та спосіб його подання повністю відповідають освітнім тенденціям та віковим психо-фізіологічним особливостям учнів.

Висновки. Педагогічні програмні засоби – це цілісна дидактична система, що заснована на використанні комп'ютерних технологій та засобів Інтернету і ставить за мету забезпечити навчання за індивідуальними і оптимальними навчальними програмами з керуванням процесу навчання. Саме тому ППЗ є технологічною основою розробки педагогічних умов інформатизації освітнього процесу, сприяючи усуненню низки методичних та організаційних труднощів на будь-якому етапі і рівні здобуття освіти та підвищення кваліфікації.

Використання комп'ютера у процесі навчання в закладах загальної середньої освіти розширює можливості візуалізації навчальної інформації, що дозволяє збільшити мотивацію навчання, реалізувати творчі здібності здобувачів початкової освіти. Робота з педагогічних програмних засобів сприяє формуванню логічного способу мислення, підвищенню мотивації до навчання. Педагогічні програмні засоби, що використовуються під час підготовки молодших школярів, ефективно впливають на якість навчання.

Список використаних джерел:

1. Замора Я. Педагогічні програмні засоби ІКТ. Вилучено з: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/234.pdf>.
2. Кравченя А. Педагогічні програмні засоби в підготовці майбутніх учителів інформатики. Призначення та класифікація. Обрії. 2014. № 1. С. 73-75. Вилучено з: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obrii_2014_1_22.
3. Педагогічне програмне забезпечення. Електронні засоби навчання. Електронний підручник. Вилучено з: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/ЕЛЕКТРОННІ-ЗАСОБИ-НАВЧАННЯ.pdf>.
4. Яременко Л. Застосування педагогічних програмних засобів у навчально-виховному процесі початкової школи. Вилучено з: <https://sno.udpu.edu.ua/index.php/naukovo-metodychna-robota/95-innovatsiini-pedahohichni-tekhnolohii-v-zahalnoosvitnii-shkoli-teoriia-ta-praktyka/>.